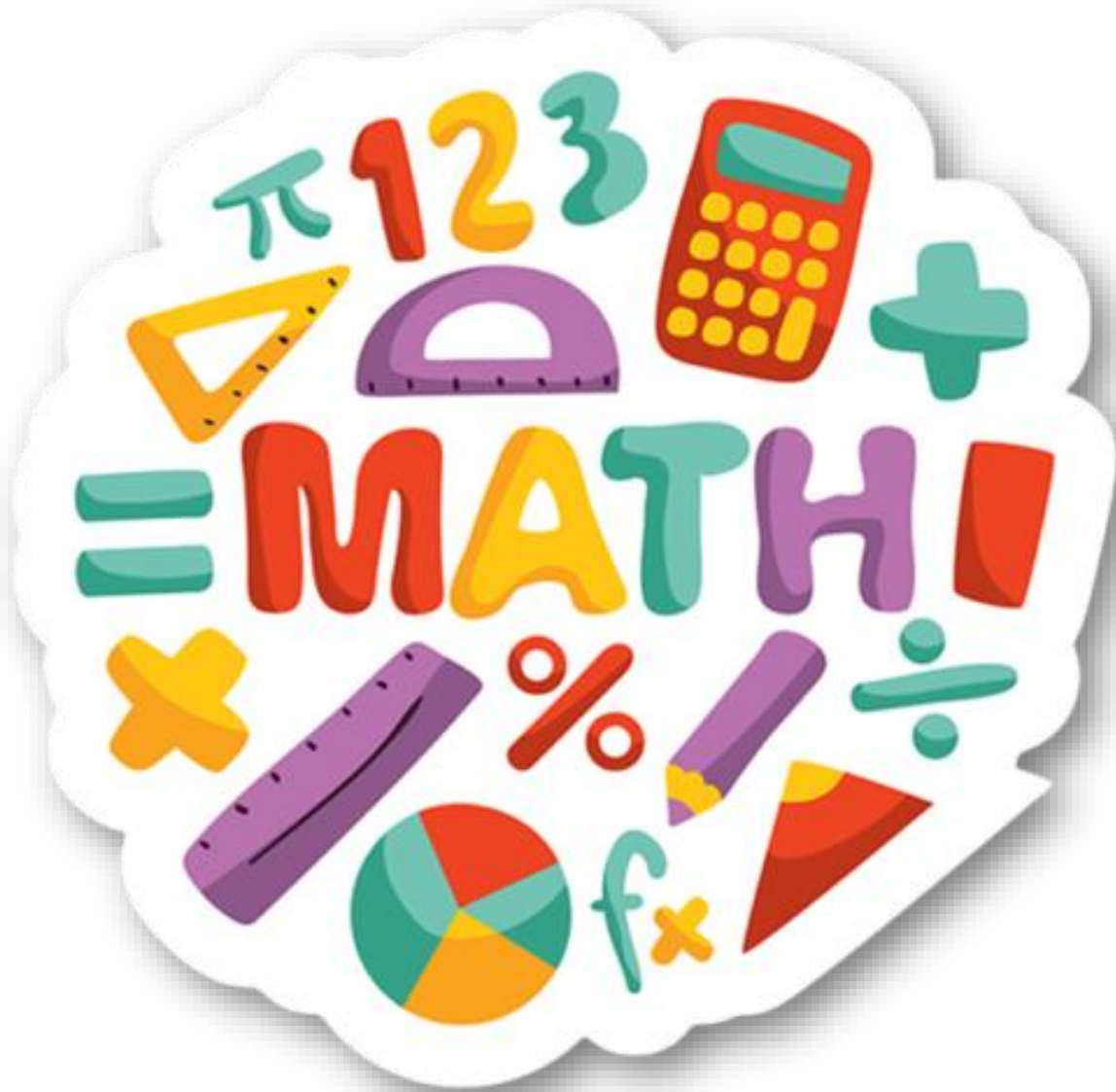

فصل دووم

جمع و تفريق

جدول‌های جمع و تفریق را کامل کنید. می‌توانید از محور زیر کمک بگیرید.

+	۵	۶	۷	۸	۹
۵	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۶	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۷	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۸	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۹	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸

-	۵	۶	۷	۸	۹
۱۵	۱۰	۹	۸	۷	۶
۱۶	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۱۷	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۸	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۱۹	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰

خانه‌های رنگی جمع‌های دوقلو را نشان می‌دهند.

۱- الف) بیشترین عدد یک رقمی و کمترین عدد یک رقمی را بنویسید.
 ب) جدول‌های زیر را کامل کنید. بیشترین و کمترین حاصل جمع دو عدد یک رقمی را مشخص کنید.
 • کمترین: **۰**
 • بیشترین: **۱۸**

جمع دو عدد یک رقمی	$۷+۹$	$۸+۹$	$۹+۹$
حاصل جمع	۱۶	۱۷	۱۸

جمع دو عدد یک رقمی	$۰+۰$	$۰+۱$	$۱+۱$
حاصل جمع	۰	۱	۲

۲- امین ۹ صفحه از یک کتاب را خوانده است. او در این هفته ۸ صفحه‌ی دیگر را خواند. یعنی چند صفحه از کتاب را خوانده است؟
۱۷ صفحه خوانده است.

۳- ریحانه دیروز ۱۴ تخم مرغ را از قفس مرغ‌ها جمع کرد و آن‌ها را در یخچال گذاشت. مادر او برای درست کردن شام ۶ تخم مرغ را استفاده کرد. چند تخم مرغ باقی مانده است؟
۸ تخم مرغ باقی مانده است.

$$۱۴ - ۶ = ۸$$

خلاق باش

آقای بهرامی از دانش آموزان خواست جواب جمع $۷+۶$ را به دست آورند. علی عددها را با انگشتان دست خود نشان داد و گفت: آقا ۷ همان ۵ و ۲ است و ۶ هم ۵ و ۱ است. پس $۷+۶$ را می توان به صورت $۵+۲+۵+۱$ گفت. ۵ و ۵ می شود ۱۰ ، پس جواب این جمع ۱۳ است. محسن گفت: من ۳ تا از روی ۶ برمی دارم و به ۷ می دهم تا یک دسته ی ۱۰ تایی درست شود. حالا این ۱۰ را با ۳ تایی که از ۶ باقی مانده، جمع می کنم. مجید گفت: من ۴ تا از روی ۷ برمی دارم و به ۶ می دهم تا یک دسته ی ده تایی درست شود. بعد ۱۰ را با ۳ تایی باقی مانده از ۷ جمع می کنم. سعید گفت: من از روی جدول عددهای ۱ تا ۱۰۰ ابتدا ۷ را پیدا کردم و ۶ تا بعد از آن را شمردم. حسین گفت: آقا من با پدرم جمع های دوقلو را تمرین کردم و می دانم $۶+۶$ می شود ۱۲ ، پس اگر یکی به ۱۲ اضافه کنم، جواب $۷+۶$ به دست می آید. آقای بهرامی از این که این تعداد راه حل خوب در کلاس مطرح شده بود، خیلی خوش حال شد. شما هم روش حل خود را بیان کنید.

من هم از جمع های دوقلو استفاده می کنم و می دانم $۷+۷$ می شود: ۱۴ . پس $۷+۶$ می شود: ۱۳ .

می توانم $۷+۶$ را به این صورت بنویسم $۷+۳+۳$ چون ۶ از $(۳+۳)$ درست شده است و حاصل را به این شکل

$$۷ + ۶ = ۷ + \underbrace{۳ + ۳}_{۱۰} = ۱۰ + ۳ = ۱۳$$

به دست بیاورم.